

Podgorica 11.02.2011.

SVAKI NEUSPJEH MORA POVLAČITI ODGOVORNOST NADLEŽNIH

Centar za građansko obrazovanje (CGO) smatra da nova Vlada treba pokazati i značajno drugačiji odnos prema pitanju odgovornosti, a posebno kada je riječ o jednoj od najosjetljivijih oblasti: korupciji.

CGO cijeni da mjere koje su tokom rasprave predložene Akcionim planom koji se odnosi na ispunjavanje zahtjeva Evropske komisije za dobijanje statusa kandidata nijesu dovoljno dobro razrađene i stoga je upitan njihov uspjeh, jer se uglavnom bave posljedicama i njihovim praćenjem od strane lica koja imaju obavezu da procesuiraju slučajeve korupcije u svojim i drugim organima.

U kontinuitetu se ukazuje od strane Evropske komisije i drugih međunarodnih subjekata na loše rezultate, ali uprkos tome, planira se sa nastavkom aktivnosti koje ne daju potrebne rezultate. Takav pristup ne uliva povjerenje i optimizam za bilo kakav napredak na ovom planu.

CGO smatra da je zato neophodno uraditi korjenite promjene u pristupu bavljenju ovim problemom, što podrazumijeva :

1. Identifikaciju činjenica i okolnosti koje su pogodno tle za korupciju, kao što su:
 - ✓ koncentracija ovlašćenja (vlasti i moći), posebno diskrecionih, u rukama jednog čovjeka ili uskog kruga njemu potčinjenih i povezanih ljudi;
 - ✓ netransparentnost postupanja i odlučivanja, kao i samih odluka i njihovog sprovođenja;
 - ✓ druge, neracionalne, skupe i iscrpljujuće procedure;
 - ✓ neograničeni mandati na poslovima koji po svom sadržaju nose visok stepen rizika od korupcije (službenici sa posebnim ovlašćenjima; inspektori; rukovodioci organa uprave i javnih službi; predsjednici opština; ministri i druga lica sa posebnim ovlašćenjima);
 - ✓ nepostojanje instituta revizije ili drugog kontrolnog mehanizma za vršenje određenih poslova i ostvarivanje pojedinih prava, gdje postoji opravdan rizik po javni interes i prava drugih, kao što su: privatizacija, koncesije, javne nabavke, građevinske dozvole, odobrenja za rad i sl;
 - ✓ nepostojanje objektivne i nepristrasne eksterne kontrole i slično;
 - ✓ nepostojanje odgovornosti za kršenje zakona i drugih propisa, kao i odgovornosti za prikrivanje informacija i podataka koje se traže u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama;

- ✓ nepostojanje odgovarajućeg propisa o konfliktu interesa, kao i objektivne, nepristrasne i odgovorne komisije za sprečavanje i sankcionisanje nedozvoljenih radnji i postupanja.
- 2. Uspostavljanje jednostavnije i efikasnije metodologije praćenja aktivnosti na planu borbe protivu korupcije i to od strane objektivnog i nepristasnog tijela .To znači da je neophodno:
 - ✓ uraditi odgovarajuću metodologiju uz značajno angažovanje međunarodnih i domaćih stručnjaka i NVO-a;
 - ✓ da u propisanoj proceduri Skupština Crne Gore obrazuje tijelo koje će pratiti sprovođenje Akcionog plana, koji sama verifikuje. Dato tijelo mora imati precizno utvrđene obaveze, ovlašćenja i odgovornosti za preduzimanje i predlaganje preduzimanja odgovarajućih postupanja i mjera odovornosti. Članovi ovog tijela ne mogu biti lica koja imaju obavezu postupanja i preduzimanja mjera iz Akcionog plana.

Iz ugla Centra za građansko obrazovanje, važno je da **Državna revizorska institucija (DRI)** bude u obavezi da procesuiru prema nadležnim organima, prvenstveno Tužilaštvu, uočene nepravilnosti.

Imajući u vidu kolika su ulaganja države u **obrazovnom sektoru**, ali i stepen korupcije u ovoj oblasti, DRI bi morala kontinuirano i sa više pažnje vršiti reviziju finansija Univerziteta Crne Gore i drugih obrazovnih institucija, davati preporuke za usklađivanje normativnog uređenja i faktičkog stanja za koje je sama utvrdila da je trenutno u diskrepanci i posljedično tome doprinositi smanjivanju nivoa korupcije u ovoj važnoj oblasti za razvoj crnogorskog društva.

Danilo Ajković,
Saradnik na programima